

Nieuwsbrief *Canon sociaal werk*

April 2024 | nr. 34

*In deze Canon-nieuwsbrief informeren we je over de ontwikkelingen ten aanzien van de geschiedenis van het sociaal werk in Nederland en Vlaanderen. Centraal in deze nieuwsbrief staan de plannen voor een Historisch Centrum Sociaal Werk en het symposium dat rond dit thema wordt georganiseerd. Je kunt de Canon helpen door onze berichten via social media, **Facebook**, **LinkedIn** of **X (Twitter)** te delen. Of stuur deze nieuwsbrief door naar mensen in je omgeving die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van het sociaal werk.*

Inhoud

SYMPOSIUM: Kan het verleden helpen? -over erfgoed en sociaal werk	1
Historisch Centrum Sociaal Werk Zorg & welzijn in de maak	2
Canon-podcast telt al acht afleveringen.....	4
Wil van de Leur-opbouwwerk-archief krijgt plek bij BPSW	6
Revisie Canon gehandicaptenzorg (verstandelijke beperking)	6
Canon Beschermd Wonen vrijwel voltooid	7
Antwerpen een bezoek waard	8
Bezoek onze webshop.....	9

SYMPOSIUM: Kan het verleden helpen?

Canon-redactie organiseert op 13 juni 2024 een symposium over erfgoed en sociaal werk

Erfgoed en sociaal werk zijn twee domeinen die nog wat onwennig tegenover elkaar staan. De bedoeling van het symposium is om te laten zien dat uit een toenadering voor beide werelden veel voordeel te halen is. Dat is ook een van de doelstellingen van de [Faro-uitvoeringsagenda](#), waarmee de overheid actieve participatie in erfgoed. Erfgoed is niet iets ouds en stoffigs, maar een werkelijkheid waar iedereen in leeft en dus op kan reflecteren. Het symposium probeert een actieve wisselwerking tot stand te brengen tussen het sociale domein en de wereld van het erfgoed. Twee werelden die nu nog relatief los van elkaar opereren, maar veel voor elkaar kunnen betekenen.

Het symposium vindt plaats op **donderdag 13 juni 2024** van 13.00 tot 17.00 uur op een unieke en zeer toepasselijke locatie: [Bartholomeus Gasthuis](#) in Utrecht. Het Bartholomeus Gasthuis is in 1367 opgericht als een gasthuis voor zieken en is nog steeds een actief verzorgingstehuis voor ouderen.

Het programma van het symposium kent drie rondes:

1. 13.30 – 13.30 uur: Inleidende plenaire ronde met Jos van der Lans (Canon-redactie), Jeroen Overweel (Rijksdienst Cultureel erfgoed) en Celien Stevens (Zorgzaam erfgoed Vlaanderen)
2. 14.45 – 15.45 uur: Vier workshops over (1) buurtwerk en gemeenschapsvorming; (2) storytelling & oral history; (3) oude instellingsgebouwen, historische instellen & moderne zorgpraktijken; (4) voorwerpen & herinneringen.
3. Plenaire afsluiting tot 17:00 uur: Een afsluitend panelgesprek onder leiding van Jos van der Lans met Frans Soeterbroek (essayist over erfgoed), Jan Willem Bruins (BPSW), Machteld Linsen (Rijksdienst Cultureel erfgoed) en Paul van Trigt (Rijksuniversiteit Leiden). Wat moet er gebeuren om de erfgoedwereld en het sociaal domein vloeiender op elkaar aan te laten sluiten? Welke initiatieven zijn nodig en wat zou hieraan kunnen bijdragen?

Het symposium is gratis en kent een beperkte capaciteit van 60 deelnemers. Meld je dus snel aan. Het volledige programma is bijgevoegd als bijlage bij deze Nieuwsbrief en te vinden op de Canon-website:

- [Alle informatie over het programma](#)
- [Aanmeldingspagina.](#)

Historisch Centrum Sociaal Werk | Zorg & welzijn in de maak

Canon-redactie neemt initiatief

Het sociaal werk in Nederland kent een lange en betekenisvolle geschiedenis. Toch ontbreekt het aan structurele aandacht voor de geschiedenis van het sociaal werk. Er is geen plek waar ervaringen en verhalen worden vastgehouden en tot betekenis gebracht. De Canon sociaal werk is de enige (digitale) plek waar de geschiedenis van het sociaal werk wordt geboekstaafd. De redactie heeft echter geconstateerd dat dat te weinig is. Er wordt door gebruikers veel informatie gehaald, maar er wordt te weinig ontwikkeld en onderzocht.

Om die reden heeft de redactie in 2023 het initiatief genomen om te komen tot een Historisch Centrum Sociaal Werk | Zorg & Welzijn. Dit centrum moet actieve kennisontwikkeling over de geschiedenis gaan stimuleren en aanjagen. Niet als een nieuw instituut of een soort museum, maar als een kernachtige netwerkorganisatie met een beperkte, maar actieve personeelsformatie. Het is de bedoeling dat het centrum gedragen wordt door een groot aantal relevante organisaties die opereren in het brede sociale domein, zoals kennisinstututen, overheden, bracheorganisaties, beroepsverenigingen, onderwijs- en onderzoeksinstellingen. Deze organisaties zullen zelf projecten

ontwikkelen waarmee zij vraagstukken waar ze nu voor staan, kunnen voeden met historische kennis. De Canon sociaal werk is voor dit initiatief de samenwerking aangegaan met de Beroepsvereniging van Professionals in het Sociaal Werk (BPSW) en Movisie.

Zo'n Historisch Centrum Sociaal Werk maakt werk van de volgende functies:

- *Inventariseren en verbinden* (in kaart brengen van wat er is, bekend en uitwisselbaar maken);
- *Stimuleren en initiëren* (instanties en personen uitnodigen en verleiden geschiedenissen ter harte nemen en vast te leggen);
- *Investeren* (op relevante plekken, zoals het beroepsonderwijs, aanjagen dat de verhalen uit de geschiedenis verteld en verwerkt worden);
- *Organiseren* (evenementen - van tentoonstellingen, via boeken tot congressen - waarin de geschiedenis zich kan *manifesteren* en verwerkt kan worden);
- *Archiveren* (beheren en toegankelijk maken/houden van relevant archiefmateriaal dat in de digitalisering van de wereld verloren dreigt te gaan).

In de vorige Nieuwsbrief hebben we al over dit initiatief bericht. Sinds oktober 2023 hebben we gesprekken gevoerd met belangrijke partners zoals het NJi, de Universiteit van Humanistiek, het Kennisplatform lectoren sociaal werk, de Universiteit van Leiden en Sociaal Werk Nederland. Daaruit is duidelijk geworden dat het initiatief op de nodige steun kan rekenen. De gesprekken vormden ook het startsein voor de organisaties om na te denken over wat hun eigen rol zou kunnen zijn. De eerste helft van 2024 zal worden benut om de plannen verder te concretiseren en van een gezonde financiële basis te voorzien. Op het ministerie van VWS denkt men na of er mogelijkheden zijn om het initiatief te financieren. De tweede helft van het jaar hopen we dat een kwartiermaker de puntjes op de i kan zetten, zodat het Centrum in 2025 uit de startblokken kan komen.

Tijdslijn en planning 2024/2025

Februari 2023	Eerste planvorming binnen redactie Canon sociaal werk.
April-mei 2023	Opstellen startnotitie in meerdere versies.
20 juni 2023	Miniconferentie met 15 deskundigen instellingen, start stuurgroep met daarin Jos van der Lans (Canon), Jan Willem Bruins (BPSW) en Marcel Ham (Tijdschrift voor sociale vraagstukken/Movisie).
Aug. – sept 2023	<u>Comité van Aanbeveling</u> : Hans Boutellier (bijzonder hoogleraar Polarisatie en maatschappelijke veerkracht, Faculteit Sociale Wetenschappen VU); Jet Bussemaker (voorzitter van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving hoogleraar Beleid, wetenschap en maatschappelijke impact, in het bijzonder in de zorg, UL), Jan Willem Duyvendak (faculteitshoogleraar van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen UvA); Hans van Ewijk (emeritus hoogleraar sociaal werk, Universiteit van Humanistiek); Dorien Graas (lector jeugd, Hogeschool Windesheim); Femke Kaulingfreks (hoogleraar Wibautleerstoel UvA, lector jeugd en samenleving HvA) Suzan Ketner (lector Jeugd, Educatie en Samenleving, Hanzehogeschool Groningen); Monique Kremer (bijzonder hoogle raar Actief Burgerschap UvA Voorzitter Adviesraad Migratie), Susan Legene (decaan van de faculteit geesteswetenschappen van de VU en hoogleraar politieke geschiedenis); Maja Ročak

en **Mariël van Pelt** (lectoren sociale veerkracht, Fontys Hogeschool); **Leonie Le Sage** (lector professionele identiteit, Hogeschool Rotterdam); **Paul Schnabel** (voormalig directeur SCP en emeritus universiteitshoogleraar in Utrecht); **Frans Spierings** (lector Opgroeien in de stad, Hogeschool Rotterdam); **Evelien Tonkens** (hoogleraar Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector aan de Universiteit voor Humanistiek); **Margo Trappenburg** (bijzonder hoogleraar Grondslagen van het Maatschappelijk Werk aan de Universiteit voor Humanistiek); **Lex Veldboer** (lector stedelijk sociaal werk, HvA); **Lisbeth Verharen** (lector versterken van sociale kwaliteit, Hogeschool Arnhem Nijmegen); **Micha de Winter** (hoogleraar pedagogiek Universiteit Utrecht); **Toby Witte** (emeritus lector maatschappelijk zorg, Hogeschool Rotterdam).

Sept.-dec. 2023	Eerste ronde gesprekken met Movisie, BPSW, ministerie VWS, Platform Lectoren Sociaal Werk, Sociaal Werk Nederland, Universiteit Leiden, Rijksdienst Cultureel Erfgoed.
Jan. – maart 2024	Gesprekken met o.m. Nji, VGN, Universiteit van Humanistiek en anderen.
Aug.23-eind 2024	Ontwikkeling van groslijst van onderzoeksvragen en thema's waar het Historisch Centrum zich op kan richten en die beginpunt kunnen vormen van onderzoeksvragen en activiteiten in participerende organisaties.
April – juni 2024	Contact met ministerie VWS. Uitwerking financieringsscenario's, concretisering in afspraken.
13 juni 2024	Symposium Kan het verleden helpen – symposium over erfgoed en sociaal werk.
Sept. – dec. 2024	Kwartiermaker Historisch Centrum Sociaal Werk.
2025	START HISTORISCH CENTRUM SOCIAAL WERK

Heb je ideeën? Wil je meer informatie? Wil je meewerken en je inzetten voor het Historisch Centrum Sociaal Werk | Zorg & Welzijn? Aarzel dan niet om contact te zoeken met de redactie van de Canon: info@canonsociaalwerk.eu.

Canon-podcast telt al acht afleveringen

Het verleden verbinden met het heden

In maart 2023 is de redactie van de Canon sociaal werk gestart met een podcast-serie. In deze serie brengen we gebeurtenissen uit de geschiedenis van het brede sociaal werk tot leven. We zoeken mensen op die historisch relevante verhalen kunnen vertellen, blikken terug op gebeurtenissen en geven aan hoe belangrijk die waren voor het heden. Wie dergelijke verhalen wil delen en interessante herinneringen wil ophalen kan zich richten tot de redactie: info@canonsociaalwerk.eu.

De volgende afleveringen zijn te beluisteren op onder meer [Spotify](#) en [YouTube](#):

#1: [De zaak Christientje en de insubordinatie \(ongehoorzaamheid\) van Gerard van de Ven](#)

Hoe een Brabantse maatschappelijk werker in 1970 een minister aan het wankelen bracht en de beroepscode voor het sociaal werk op de kaart zette!

2: [Beleidsstrategie in de jeugdzorg. In gesprek met Sharon Stellaard](#)
MEEST BELUISTERD

Hoe in de jeugdzorg elke beleidsoplossing verwordt tot een beleidsprobleem waarvoor steeds opnieuw nieuwe wetgeving wordt verzonden die weer tot nieuwe problemen leidt.

#3: [Piet Willems \(1928-2004\). Legendarische opbouwwerker in Den Bosch](#)

Hoe een voormalige glasmenger, stofzuigerverkoper en magazijnbediende vanaf de jaren 70 een hele volksbuurt op sleeptouw nam, de autoriteiten tartte en officiële welzijnsinstellingen het nakijken gaf.

#4: [Het archief van Wil van de Leur](#)

Het werkarchief van Wil van de Leur, decennialang frontman van het opbouwwerk in Nederland, dreigt verloren te gaan. Deze podcast doet verslag van een bijzondere reddingsoperatie.

#5: [Een briefwisseling met Nazmiye Oral](#)

De relatie tussen sociale professionals en wijkbewoners wordt ontleed aan de hand van een uitgesproken briefwisseling tussen Jos van der Lans en de actrice Nazmiye Oral uit 2014.

#6: [Tom van Yperen – Kan de jeugdzorg veranderen?](#)

NJi-onderzoeker Tom van Yperen schetst op basis van jarenlange ervaring hoe de jeugdzorg van onderop en gericht op het gezamenlijk oplossen van problemen de toekomst de baas kan worden.

#7 [Abram de Swaan – 35 jaar na ZORG EN DE STAAT](#)

In 1989 verscheen Zorg en de staat, het opus magnum van de Amsterdamse hoogleraar sociologie Abram de Swaan. Hoe kijkt hij – inmiddels 81 - 35 jaar later terug op deze klassieker?

#8: [Jos de Blok & het succes van Buurtzorg](#)

In deze tweedelige podcast vertelt Jos de Blok hoe zijn visie op een maatschappelijke gezondheidszorg met zelfregulerende teams vaste voet aan de grond kreeg in de eerstelijnszorg.

Deel 1: [Terug naar Bemmelen en wat er daarna allemaal verkeerd ging.](#)

Deel 2: [Zijn we dan van al die managers af?](#)

Klik [hier](#) voor een overzicht en uitgebreide beschrijvingen op [de website van de Canon.](#)

Wil van de Leur-opbouwwerk-archief krijgt plek bij BPSW

Succesvolle reddingsoperatie

In juni 2007 overleed op 63-jarige leeftijd Wil van de Leur. Hij was decennialang frontman van het opbouwwerk in Nederland. Zijn dochter Manon heeft Canon-redacteur Jos van der Lans gevraagd om te onderzoeken of het werkarchief van haar vader bewaard kan blijven.

In het huis waar Wil van de Leur tot aan zijn overlijden heeft gewoond, heeft Jos het archief bekeken. Daarnaast heeft hij bij mensen die Wil goed hebben gekend (Jan van Eeden, Dorine Winkels en Jan Willem Duyvendak) gepolst of het de moeite waard is om het archief te behouden. Het antwoord was unaniem positief.

Jos heeft een budget gevonden waarmee het archief geordend kan worden. Jan Willem Bruins van de BPSW is bereid om het archief een plaats te geven in de BPSW-bibliotheek, waar ook het Marie Kamphuis archief is gehuisvest.

Het archief van Wil van Leur bestaat uit zo'n twintig propvolle archiefdozen. Het is de bedoeling dat deze dozen dit jaar worden geordend, zodat het archief vanaf 2025 beschikbaar in de nieuwe BPSW-bibliotheek in het tuinhuis van BPSW. Het deel van het archief dat betrekking heeft op de jaren dat Wil van de Leur in Leeuwarden werkte als directeur van de opbouwwerkinstelling aldaar is vanwege de lokale betekenis ter beschikking gesteld aan het Gemeentearchief Leeuwarden.

Een belangrijk deel van het archief willen we digitaliseren en online beschikbaar stellen. Dat geldt in ieder geval voor de jaargangen van het door het Landelijk Platform Opbouwwerk (LPO) uitgegeven vakblad *Mededelingen Opbouwwerk* (1981-1992) en het vervolgens door het Landelijk Centrum Opbouwwerk (LCO) magazine *MO Samenlevingsopbouw* (1993-2012). Van MO Samenlevingsopbouw missen we nog een aantal nummers die na het overlijden van Wil van de Leur zijn uitgegeven, de nrs. 210, 2013-2028, 2030 en 2031. Mocht iemand deze nummers nog in het bezit hebben, we houden ons zeer aanbevolen. Meldt het bij de redactie: info@canonsociaalwerk.eu.

Revisie Canon gehandicaptenzorg (verstandelijke beperking)

De eerste digitale versie van de Canon gehandicaptenzorg (vooral gericht op mensen met een verstandelijke beperking) ging in oktober 2012 online. Twee jaar later, in 2014, volgde een sterk verbeterde versie, waarvan ook een [boekeditie](#) werd uitgebracht. Het boek werd een enorm succes. Met behulp van een groot aantal zorginstellingen werden er maar liefst 33.000 exemplaren verspreid onder zorgmedewerkers.

Maar de geschiedenis kent geen pauze. Sinds deze eerste versies is er veel veranderd. De wetgeving is gewijzigd, het VN-verdrag handicap is geratificeerd, de wet zorg en dwang is geïntroduceerd, et cetera.

Bovendien waren er bij de eerste versie onderwerpen blijven liggen die voor het inzicht in de ontwikkelingen in de sector toch de moeite van het bespreken waard zijn. Zo was er geen venster dat de ontwikkelingen van de instellingsterreinen beschreef, kreeg de invoering van de pgb's relatief weinig aandacht, kwam het sjoemelen met zorggelden ten koste van de cliënten niet aan bod, werden er maar weinig woorden besteed aan zaken als bureaucratiesering en regeldruk. En daar kwam nog bij dat de bestaande vensters uit 2012/2014 ook nodig geactualiseerd moesten worden, want de ontwikkelingen staan niet stil.

Om al deze redenen zijn we begin 2023 begonnen met de actualisatie en uitbreiding van de Canon gehandicaptenzorg (vb). Daarvoor is een nieuwe kernredactie samengesteld, die de hele Canon opnieuw heeft bekeken. De redactie heeft nieuwe onderwerpen benoemd en auteurs benaderd die of bestaande vensters hebben geactualiseerd en herschreven of nieuwe vensters hebben aangeleverd. Het resultaat is dat de Canon is uitgebreid naar 40 vensters, dat wil zeggen dat er 15 nieuwe vensters aan zijn toegevoegd. Vrijwel alle vensters, zeker naarmate ze dichterbij het heden komen, zijn aangevuld en geactualiseerd. Dat levert een geheel geüpdatete Canon gehandicaptenzorg (vb) op, die zo hopen wij, weer een aantal jaren mee kan. Het resultaat is [hier](#) te lezen.

Wil je commentaar geven, (beeld)materiaal toevoegen, heb je vragen, suggesties of historisch materiaal hebt dat wij zouden kunnen gebruiken? Laat het ons weten. Reageren kan door een mail te sturen naar de redactie: info@canonsociaalwerk.eu.

Redactie herziening Canon gehandicaptenzorg (vb): Jos van der Lans, Vincent Ohlrichs, Teun Post, Paul van Trigt, Sarike de Zoeten, Jeroen Zomerplaa.

Canon Beschermd Wonen vrijwel voltooid

In de afgelopen twee jaar is hard gewerkt aan de Canon Beschermd Wonen. Financieel ondersteund door de brancheorganisatie Valente legt een kleine redactie momenteel de laatste hand aan het beschrijven van deze relatief jonge sector binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Het resultaat biedt een chronologisch overzicht van belangrijke personen en gebeurtenissen van het beschermd én begeleid wonen in de afgelopen halve eeuw (zie ook nieuwsbrief nr. 33). Daarnaast wordt natuurlijk ook stilgestaan bij de voorgeschiedenis van de sector. Deze loopt terug tot de 'roaring twenties', gekenmerkt door tal van sociale en culturele veranderingen, waarin de sociale psychiatrie zijn intrede doet.

Beschermd wonen schatplichtig aan Pameijer

Een van de pioniers in die periode is dr. Jacobus Hendrik Pameijer, geneesheer-directeur van de psychiatrische inrichting Maasoord, tegenwoordig Delta Psychiatrisch Centrum, nabij Rotterdam.

Naar Duits voorbeeld start Pameijer in 1926 vanuit deze inrichting de 'Buitendienst', de eerste structurele vorm van begeleid zelfstandig wonen in ons land. En omdat hij zich realiseert dat succesvolle integratie in de samenleving voor ex-psychiatrische patiënten meer vergt dan louter psychiatrische hulp werkt hij al snel samen met verschillende maatschappelijke organisaties op gebied van huisvesting, financiële – en materiële ondersteuning en arbeidsbemiddeling.

Ook in zijn latere functie, als hoofdinspecteur voor het Staatstoezicht op krankzinnigen en krankzinnigengestichten, blijft Pameijer zich inzetten voor humanisering van de geestelijke gezondheidszorg. Zijn motto: *'Veeleer zie ik het essentiële van de individuele maatschappelijke zorg in de persoonlijke aanraking van het deskundig personeel met den patiënt en zijne omgeving'*.

De Canon Beschermd Wonen besteedt uitgebreid aandacht aan de persoon en invloed van Pameijer, alsook aan andere voorlopers van de sector. Samen met de beschrijving van de meer recente ontwikkelingen rond beschermd en begeleid wonen wordt recht gedaan aan de positie die deze sector binnen ons sociaal domein inneemt.

De canon nadert zijn voltooiing en zal in de tweede helft van dit jaar voor het publiek beschikbaar zijn.

Redactie Canon Beschermd Wonen: Jan Willem van Zuthem, Johan Gortworst, Frederike Kroon, Sonja van Rooijen, Martin van 't Klooster, Jan Jumelet.

Antwerpen een bezoek waard

Wie in Antwerpen op zoek gaat naar de wortels van sociaal werk, heeft heel wat te bekijken. Voorlopig toch. Want het stadsbestuur wil een paar van die historische plekken een alternatieve functie geven.

In onze vorige nieuwsbrief maakte we melding van niet alleen de Canon van Vlaanderen, maar ook van de publicatie *Kinderen van de zorg*. Dat boek behandelt de geschiedenis van zes eeuwen stedelijke jeugdzorg. Centraal daarin staat [het Maagdenhuis](#), dat in 1552 opgestart werd als *scole voor jonge schamele meyskens*. Het is momenteel een museum gericht op de geschiedenis van de Antwerpse vondelingen-, wezen- en armenzorg.

Niet veel na 1552 volgde dan het Knechtjeshuis voor weesjongens. Dat gebouw werd recent volledig gerestaureerd en is nu de huisvesting van de opleiding productontwikkeling van UAntwerpen.

De stad Antwerpen gaat nu het Maagdenhuis een andere invulling geven. Deels sluit die aan bij de sociale focus van de oorspronkelijke bestemming. Zo zal de kok Seppe Nobels (bekend van onder meer [Restaurant Misverstand](#)) er met zijn sociaal restaurant en opleiding onderdak krijgen, net als het sociaal bevlogen theatergezelschap [Tutti Fratelli](#).

Ook een deel van de collectie van het Museum Mayer van den Bergh krijgt hier onderdak, zodat daar gerenoveerd kan worden. Helaas betekent dat forse inkrimping van wat uit de collectie van het Maagdenhuis getoond kan worden. Wat de plannen zijn op langere termijn (na 2027) is hoogst onzeker.

Niet aarzelen dus, nu een bezoek inplannen voor het te laat is!

Bezoek onze webshop

De Vereniging Canon sociaal werk publiceert sinds 2012 naast digitale Canons ook boekedities van deze Canons. Inmiddels zijn daarvan verdeeld over meerdere Canons zo'n 90.000 exemplaren verkocht. Verkoop ging altijd via de mail of bol.com. Maar vanaf de zomer van 2023 kunnen Canon-boeken rechtstreeks via onze webshop gekocht worden. Daarnaast tref je in deze webshop tegen aantrekkelijke prijzen andere boeken en artikelen aan die voor de geschiedenis van de sociale sector (of het onderwijs daarvan) relevant zijn. Met de opbrengst kan de Vereniging weer nieuwe projecten ontwikkelen.

[Bezoek de webshop.](#)

Het kaartspel *Ongoing past* is nog te bestellen. Dit educatieve spel is speciaal ontwikkeld voor studenten, vrijwilligers en sociaal werkers die meer willen weten over de achtergronden van het sociaal werk. Voor meer informatie zie: [Kaartspel](#). Het spel is te bestellen via info@canonsociaalwerk.eu. Of via de webshop.

13 juni 2024: 13.00–17.30 uur

Redactie Canon sociaal werk organiseert:

symposium over erfgoed en sociaal werk

Kan het verleden helpen?

Erfgoed en sociaal werk zijn twee domeinen die vaak wat onwennig tegenover elkaar staan. Erfgoed is echter niet, wat nogal eens gedacht wordt, iets ouds en stoffigs, maar een werkelijkheid waar iedereen in leeft en waarin veel materiaal voor handen is waar het sociaal werk gebruik van kan maken. Aan de hand van concrete voorbeelden en ervaringen laat het symposium zien dat een actieve wisselwerking tussen het sociale domein en de wereld van het erfgoed voor beide veel kan opleveren.

PROGRAMMA

AANMELDEN

13.00 - 13.30 INLOOP

13.30 - 14.30 PLENAIR

- Sociaal werk en geschiedenis – symposiumvoorzitter [Jos van der Lans, Canon sociaal werk](#)
- Erfgoed, het sociaal domein en de Faro-agenda - [Jeroen Overweel, Rijksdienst Cultureel Erfgoed / Faro team](#)
- Zorgzaam erfgoed in Vlaanderen - [Celien Stevens, Zorgzaam Erfgoed Vlaanderen, KADOC](#)

14.45 - 15.45 WORKSHOPS

#1 BUURTWERK & GEMEENSCHAPSVORMING

Hoe kunnen buurtverleden en buurtherinneringen een rol laten spelen in lokale gemeenschapsvorming en wijkontwikkeling?

Bijdragen van onder meer: • Kristel Jeuring - [LSA bewoners](#) • Esther Starckenburg - [Erfgoed Leiden en Omstreken](#)

#2 STORYTELLING & ORAL HISTORY

Hoe kan je verhalen en levenservaringen optekenen en gebruiken in het sociaal werk?

- Bijdragen onder meer van: • Linda Malherbe - [Verhalenhuis Belvédère Rotterdam](#)
• Anton van Rensen - [Historytelling](#)

#3 OUDE INSTELLINGSTERREINEN, HISTORISCHE GEBOUWEN & MODERNE ZORGPRAKTIJKEN

Kunnen oude inrichtingsterreinen en historische gebouwen hun geschiedenis laten spreken in de hedendaagse zorg?

- Bijdragen onder meer van: • Michael Kolen - [geestelijk verzorger Zorginstelling Prisma & Landpark Assisië](#) • Meike Stam - [Lentis Erfgoed](#)

#4 OBJECTEN, VOORWERPEN & HERINNERINGEN

Hoe het ophalen en delen van herinneringen kunnen helpen om mensen bij elkaar te brengen, lief en/of leed te delen of elkaar beter te begrijpen.

- Bijdragen onder meer van: • Sylvia van Dam Merrett - [Feest van Herkenning - Museumverhalen voor ouderen](#) • Jenny Vreeswijk - [Ben Sajatcentrum – verhalentafels](#)

16.00 - 16.45 SLOT: PANELGESPREK

Wat moet er gebeuren om de erfgoedwereld en het sociaal domein vloeiender op elkaar te betrekken? Welke initiatieven zouden daar aan kunnen bijdragen? Een afsluitend gesprek onder leiding van Jos van der Lans.

Openingsstatement:

- [Frans Soeterbroek](#), auteur van het RCE-essay: [Erfgoed als middel](#)

Panelleden:

- [Jan Willem Bruins - directeur BPSW](#), Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk
- [Machteld Linssen - programmamanager-Faro](#)
- Paul van Trigt - [historicus Universiteit Leiden](#)

16.45 - 17.30 NAZIT & DRANKJE

Organisatie:

Redactie Canon sociaal werk

in samenwerking met:

[Rijksdienst Cultureel Erfgoed \(RCE/FARO-team\)](#)

[Movisie / Tijdschrift voor sociale vraagstukken](#)

[Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk \(BPSW\)](#)

In een unieke historische locatie:

[Bartholomeus Gasthuis \(sinds 1367\)](#) - Lange Smeestraat 40 | 3511 PZ Utrecht

Toegang gratis, aanmelden verplicht. Er is een beperkte capaciteit van zestig deelnemers.

AANMELDEN

CANON
sociaal werk nederland

Faro Uitvoeringsagenda

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Sociale Vraagstukken®

BPSW
beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk